

Pittige Trainingen

voor Professionele Kinderopvang

de opleiding

5 Inspirerende modules voor professionele kinderopvang

Aanbod voor 2010

Plaats: Leiden
Datum: 20 november 2009
Door: Greet Meesters & Ilse van Bekkum
info@greetmeesters.nl
www.pittigettrainingen.nl
www.greetmeesters.nl

© Greet Meesters & Ilse van Bekkum, Leiden 2009 voor Pittige Trainingen.
Gelieve geen gebruik te maken van de inhoud van dit document zonder toestemming van de auteurs.
Contact: Greet Meesters : info@greetmeesters.nl of 06-51982276.

Pittig is praktijkgericht en dus **niet** gemakkelijk, maar dat hoeft ook niet.

Pittig is **ook** dat het **leuk** is en dat je mag lachen en het naar je zin hebt.

Pittig is **gepeperd** en **werkvormen** met **pit**, is vooral heel **veel** zelf **doen**.

Eigen **situaties** analyseren en zelf beslissen waar je aan wilt **werken**.

Pittig is ook veel zelf **doen** en op **weg** geholpen worden en om **raad** kunnen vragen en **kaders** aangeboden krijgen.

Pittig is dat je je **collega's** op een **andere** manier **leert** kennen en **verborgen** talenten naar **boven** komen.

Pittig is dat het **anders** is dan je gedacht had.

Inhoud	5
1. Inleiding	
2. Pittige Trainingen, de opleiding.	
5 Inspirerende modules voor professionele kinderopvang.	7
2.1. Module 1: Helder communiceren met ...!	8
De basis voor kwaliteit van het pedagogisch handelen.	
2.2. Module 2: Weet wat je doet!	11
Pedagogische afstemming in het team.	
2.3. Module 3: Meer bereiken door Samen te Werken binnen klein en groot team.	13
Pedagogische coaching van het team.	
2.4. Module 4: Spelenderwijs en doelgericht werken aan ontwikkeling.	17
Ontwikkelingsgericht werken en leren van (jonge) kinderen.	
2.5. Module 5: Meer bereiken door ook extern Samen te Werken.	19
Samenwerking met andere collega's, teams en organisaties.	
Bijlagen:	22
1. Overzicht Pittige Trainingen Opleidingscurriculum Inhoud en Studielasturen	
2. Overzicht Pittige Trainingen Opleidingscurriculum Kosten.	
3. Certificaat als afsluiting van de module: een voorbeeld.	
4. Lijst van klanten van Pittige Trainingen sinds 2000	

Inleiding

Pittige Trainingen verzorgt sinds 2000 trainingen en coachingstrajecten aan verschillende kinderopvangorganisaties in Nederland. Pittige Trainingen is als trainingsbureau ontstaan door de samenwerking van Greet Meesters en Petra Ziere. Zij besloten om samen een trainings- en coachingsaanbod te ontwikkelen specifiek gericht op het professionaliseren van kinderopvangorganisaties. Inmiddels is Pittige Trainingen als concept en product ondergebracht in het bedrijf van Greet Meesters (zie ook www.pittigetrainingen.nl & www.greetmeesters.nl). Om aan de toenemende vraag aan trainingen en studiedagen tegemoet te komen is er een aantal nieuwe ervaren samenwerkingspartners gevonden die op freelancerbasis trainingen en coachingsactiviteiten voor Pittige Trainingen verzorgen (zie www.itcoa.nl; www.bomertenbomert.nl en www.kapok.nl).

Pittige Trainingen: de opleiding. 5 Modules in het kort beschreven

Pittige Trainingen heeft voor het komende jaar een aantal van de door haar ontwikkelde trainingen en workshops samengevoegd in een opleidingsaanbod met **5 modules**. Deze modules zijn voornamelijk bestemd voor pedagogisch medewerkers, leidinggevenden en kwaliteitsmedewerkers. Bij de invulling en uitwerking van iedere module wordt gebruik gemaakt van al in de praktijk beproefde materialen en werkwijzen. Verschillende Pittige trainers, docenten en trainingsacteurs werkten mee aan de ontwikkeling en uitvoering van deze producten. Bij iedere module ontvangt de deelnemer een werkboek en eventueel nog benodigde aanvullende materialen. Aan het einde van iedere module ontvangt de deelnemer een certificaat. (Voor de BKK-regeling is per module aangegeven aan welk toetsingscriterium van het BKK-reglement wordt gewerkt).

De 5 modules van de opleiding zijn:

1. Helder communiceren met ...!

De basis voor kwaliteit van het pedagogisch handelen (BKK c, h, g, l).

2. Weet wat je doet!

Effectief pedagogisch handelen en afstemming in het team (BKK a, f, k, l)

3. Meer bereiken door Samen te Werken binnen klein en groot team.

Pedagogische coaching van het team (BKK a t/m l)

4. Spelenderwijs en doelgericht werken aan ontwikkeling van kinderen

Ontwikkelingsgericht werken en leren van (jonge) kinderen (BKK b, d, f, i, k, l)

5. Meer bereiken door ook extern Samen te Werken!

Samenwerking met elkaar, ouders en andere organisaties (BKK c, g)

In hoofdstuk 2 is iedere bovengenoemde module kort beschreven aan de hand van de kennis en vaardigheden die de deelnemers opdoen, als laatste vindt u een schema met een inschatting van het aantal zgn. studiebelastingsuren. Het tijdsbestek waarin de modules plaatsvinden, de invulling overdag of 's avonds hangt af van de vragen en mogelijkheden van de klant.

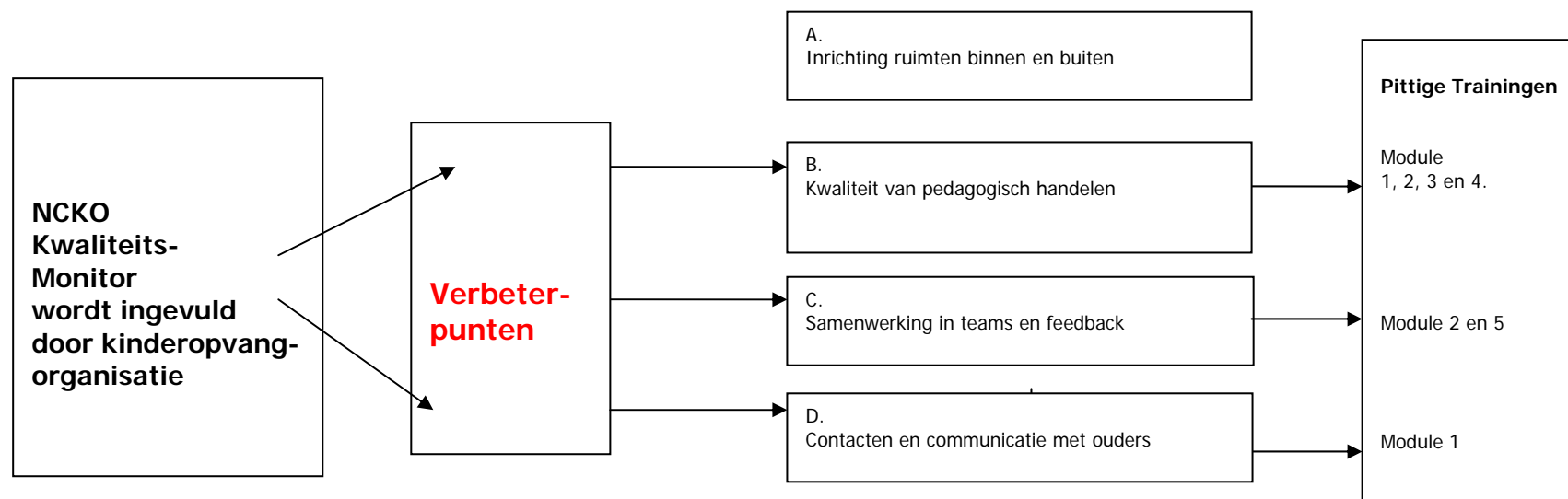
Pittige Trainingen werkt in company

Pittige Trainingen werkt meestal in company en biedt trainingen, workshops en coachingstrajecten aan op maat. Samen met de klant wordt een programma gemaakt voor een individuele medewerker, een team en steeds vaker de hele organisatie.

Producten Pittige Trainingen en BKK

Nu de BKK-regeling meer financiële mogelijkheden biedt aan kinderopvangorganisaties om geld te besteden aan nascholing en training vragen veel klanten mij of ik Pittige Trainingen ook op de opleidingslijst van BKK wil aanmelden, zodat zij mijn producten kunnen inkopen met subsidiegeld en/of de al ingezette lijn kunnen uitbreiden of doorzetten. Een voorbeeld is de aansluiting met het opleidingsplan van Het Zonnestraaltje BV in Roelofarendsveen. Samen met deze klant heeft Pittige Trainingen een opleidingsplan gemaakt en gekeken welke producten van Pittige Trainingen in dit plan zouden kunnen worden ingezet.

Voorbeeld van een traject van klant "t Zonnestraaltje BV' in Roelofarendsveen.

In de bijlagen is een overzicht te vinden van het aantal studiebelastinguren en de kosten per module en voor de hele opleiding.
Vriendelijke groeten,

Greet Meesters

2. Pittige Trainingen: de opleiding. 5 Inspirerende modules voor professionele kinderopvang.

2.1. Module 1: Helder communiceren met ...!

De basis voor kwaliteit van het pedagogisch handelen
Bestemd voor: pedagogisch medewerkers

Literatuur & werkmateriaal o.a.:

- M. Delfos (2007). Luister je wel naar mij. Amsterdam: SWP-books.
- A. Faber E. Mazlish (1999). How 2 talk 2 kids.
- Werkboek Pittige Trainingen: 'Helder communiceren met ... '.

Voor iedere pedagogisch medewerker is het essentieel dat zijn of haar communicatieve vaardigheden goed zijn ontwikkeld. Dit is van belang voor het contact met de kinderen, ouders en elkaar. Communicatieve vaardigheden en gesprekstechnieken zijn vaardigheden die vragen om onderhoud. Daarvoor is deze module bedoeld. De deelnemers frissen hun basiskennis over communicatie op en krijgen in de module vooral de gelegenheid om deze vaardigheden met elkaar en een trainingsacteur te oefenen. Dagelijkse gespreksituaties worden geoefend, maar ook de meer specifieke gesprekken, zoals het delen van zorgen over de ontwikkeling van een kind of over de pedagogische aanpak in de groep. Daarnaast wordt er gedegen theoretische basiskennis aangeleerd ten aanzien van communiceren.

4 hoofdonderdelen van de module:

A Basiscommunicatie pedagogisch medewerkers gebaseerd op de principes van video-interactie begeleiding.

Leerdoelen:

- Deelnemers kennen de basisprincipes van video-interactiebegeleiding;
- Deelnemers weten deze principes toe te passen in interactie met kinderen;
- Deelnemers kunnen bij zichzelf zien (a.d.h.v. een video-opname van zichzelf) welke principes zij al effectief toepassen en welke nog niet.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

B Praten met kinderen van 4-12 jaar: werken aan gesprekstechnieken vanuit een ontwikkelingspsychologisch perspectief.

De kwaliteit van het contact met de kinderen in de groep hangt voor een groot deel af van de communicatieve vaardigheden van de pedagogisch medewerkers. In dit onderdeel werken we aan het vormgeven van goede gesprekssituaties met kinderen op de BSO. Het belangrijkste uitgangspunt is hierbij dat kinderen zich op hun gemak moeten voelen en door de pedagogisch medewerker wordt uitgenodigd om dingen te vertellen die hem of haar bezighouden. Dit wordt gedaan door duidelijk de regie te nemen in het gesprek, door actief te luisteren en door praten en spelen te combineren. Deelnemers krijgen in dit onderdeel ook de gelegenheid om te oefenen met elkaar en een trainingsacteur.

Leerdoelen:

- Deelnemers leren welke aspecten van belang zijn in de communicatie met kinderen m.n. actief de regie in een gesprek nemen, duidelijk zijn, actief luisteren (d.i. open vragen stellen, samenvatten en doorvragen) praten en doen combineren.
- Deelnemers weten welke ontwikkeling kinderen tussen 4 en 12 jaar doormaken in hun communicatieve ontwikkeling en kunnen dat benoemen en herkennen bij kinderen.
- Deelnemers nemen actief de regie in een gesprek, luisteren actief, zijn duidelijk en weten hoe zij praten en doen kunnen combineren.
- Deelnemers kunnen deze vaardigheden toepassen in verschillende oefensituaties.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

C Helder communiceren met ouders in verschillende gesprekssituaties.

Halen en brengen

De haal- en brenggesprekken zijn dé dagelijkse terugkerende momenten waarin het contact tussen ouders en pedagogisch medewerkers tot stand komt. Pedagogisch medewerkers leren hoe ze deze contacten op een effectieve manier kunnen vormgeven, zeker als deze contacten niet (meer) als vanzelfsprekend verlopen.

Leerdoelen:

- Deelnemers weten een duidelijke gesprekssituatie te creëren.
- Deelnemers weten het gespreksdoel te bepalen.
- Deelnemers geven en vragen duidelijke en concrete informatie.
- Deelnemers luisteren actief naar ouders en tonen begrip voor hun situatie.
- Deelnemers maken bewust gebruik van de status die zij aannemen.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

Informatie delen over ontwikkeling of opvoeding

In veel kinderdagverblijven wordt de ontwikkeling van kinderen gevolgd en schriftelijk vastgelegd. Vaak worden ouders hierin betrokken en gevraagd om ook iets van de ontwikkeling van hun kind vast te leggen. Pedagogisch medewerkers leren hoe zij een gesprek met ouders aan de hand van een observatielijst kunnen vormgeven. Er is ook aandacht voor manieren om ouders actief te motiveren om naar deze gesprekken te komen.

Leerdoelen:

- Deelnemers nemen actief de regie in het gesprek.
- Deelnemers weten ouders te motiveren om deel te nemen aan het gesprek.
- Deelnemers verwoorden de informatie van het observatieformulier duidelijk en vragen ouders naar hun observaties en bevindingen thuis.
- Deelnemers verwijzen bij zorgen over de ontwikkeling van het kind of bij opvoedingsvragen ouders naar geschikte instanties.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

Omgaan met lastige situaties met ouders

De meeste contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders verlopen soepel. Soms ervaren pedagogisch medewerkers de communicatie met ouders als lastig. Bijvoorbeeld wanneer de verwachtingen tussen de pedagogisch medewerkers en de ouders teveel uiteen lopen of als ouders zich niet aan de regels van het dagverblijf houden.

Leerdoelen:

- Deelnemers brengen op congruente wijze een heldere boodschap over.
- Deelnemers zijn in staat om bij kritiek van ouders eerst te luisteren tot zij de bezwaren van ouders goed begrijpen en kunnen samenvatten.
- Deelnemers kunnen aangeven wat het verschil tussen een hoge en lage status is en kunnen beargumenteerd voor het aannemen van een houding kiezen.
- Deelnemers zijn in staat een slecht-nieuwsgesprek met ouders te voeren.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

D Helder communiceren met collega's

Bij het praten over het werk en bij het maken van afspraken tussen collega's kan er veel misgaan. Medewerkers luisteren niet goed naar elkaar, gaan meteen 'in de verdediging' of zijn niet duidelijk over wat ze vinden of nodig hebben van anderen. In deze training kunnen teamleden leren om beter naar elkaar te luisteren en duidelijke boodschappen te formuleren.

Leerdoelen:

- Deelnemers zijn in staat effectief naar collega's te luisteren en te laten merken dat zij de ander begrepen hebben.
- Deelnemers verwoorden duidelijk en helder hun eigen mening of visie.
- Deelnemers zoeken naar oplossingen die voor meerdere collega's acceptabel zijn.
- Deelnemers geven elkaar feedback over de manier waarop er wordt gecommuniceerd.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

2.2. Module 2: Weet wat je doet!

**Pedagogische afstemming in het team, van pedagogisch beleid naar handelen op de groep.
Bestemd voor: pedagogisch medewerkers en hun leidinggevenden.**

Literatuur en werkmateriaal o.a.:

Pittige Trainingen vragenlijst: 'Evaluatie samenwerking in het team'.

Werkboek Pittige Trainingen: 'Weet wat je doet!'

D. Ofman: Kernkwadrantenspel & werkbladen.

Gerrickens: kwaliteiten en vaardighedenspel.

2 hoofdonderdelen van de module:

A Pedagogische vaardigheden en kwaliteiten in beeld.

In teams proberen collega's elkaar vaak op indirecte wijze (soms subtiel vaak ook minder subtiel) duidelijk te maken wat men van elkaar verwacht. Vaak lukt het medewerkers niet om een effectieve vorm te vinden om elkaar feedback over het functioneren te geven. Het kernkwadrant van Daniël Ofman is goed te gebruiken als veilig en effectief feedbackinstrument dat kan bijdragen aan ontstaan van een cultuur waarin openlijk kan worden gesproken over effectieve en minder effectieve kanten van medewerkers.

Leerdoelen:

- Deelnemers geven aan wat hun eigen (pedagogische) kwaliteiten en valkuilen zijn.
- Deelnemers geven aan hoe collega's naar hen kijken.
- Deelnemers geven aan wat kwaliteiten en valkuilen van collega's zijn.
- Deelnemers praten op een effectieve manier over kwaliteiten en valkuilen door voorbeelden van concreet gedrag in de werksituatie te benoemen.
- Deelnemers kunnen aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

B Meer op 1 lijn: over pedagogische afstemming tussen collega's

Samenwerken en afstemmen is en blijft een vak apart. In veel kinderopvang organisaties bestaat de wens om effectiever samen te werken maar weten managers en pedagogisch medewerkers niet goed hoe ze dit kunnen realiseren. In dit onderdeel krijgen deelnemers op een veilige manier de gelegenheid om met elkaar de samenwerking op hun groep in kaart te brengen en met elkaar te bespreken. Zij kunnen vaststellen waar hun wensen afwijken van de realiteit. Hierna kunnen deelnemers zich bezinnen op hun werkwijzen en vaardigheden oefenen die zij nodig hebben om effectiever samen te werken.

Leerdoelen:

- Deelnemers leren wat in het pedagogisch handelen de effectieve en minder effectieve eigenschappen van het team zijn.
- Deelnemers leren hoe het team het eigen functioneren op pedagogisch vlak kan verbeteren.
- Deelnemers leren hoe zij zelf kunnen bijdragen aan het beter functioneren van het team.
- Deelnemers leren op een goede manier feedback aan hun collega's.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

2.3. Module 3: Meer bereiken door Samen te Werken binnen klein en groot team.

Pedagogische coaching van het team

Bestemd voor: leidinggevenden, kwaliteitsmedewerker &/of assistent-leidinggevenden en pedagogisch medewerkers.

Literatuur en werkmaterialen o.a.:

- Video-camera en afspeelapparatuur
- Werkboek Pittige Trainingen: 'Meer bereiken door Samen te Werken binnen klein en groot team. '
- Rita Kohnstamm (2009) Kleine ontwikkelingspsychologie dl 1 en 2.

Pedagogisch handelen en vaardigheden van pedagogisch medewerkers in beeld.

Veel leidinggevenden in kinderopvangorganisaties hebben de taak om hun medewerkers pedagogisch te coachen. In de praktijk vinden (assistent) leidinggevenden dit vaak erg lastig. Niet alleen de manier waarop, maar ook tijd vinden om het te doen. In deze module leren deelnemers een werkwijze aan om pedagogisch medewerkers 'on the job' te coachen in het vergroten van de effectiviteit van hun pedagogisch handelen. De werkwijze kan worden gebruikt voor alle groepen van 0-12 jaar. Er wordt gewerkt met een combinatie van technieken die worden gebruikt in video-interactiebegeleiding, gedragsmanagement en coachende gespreksvoering. De werkwijze kan worden ingezet als vorm van kwaliteitsbewaking of als instrument om vastgelopen situaties in groepen weer vlot te trekken.

6 hoofdonderdelen van de module

A Eerst observeren dan interpreteren

kijken dagelijks naar de kinderen in hun groep en vormen zo een indruk van hun gedrag en ontwikkelingsniveau. Veel pedagogisch medewerkers vinden het lastig om in te schatten welk gedrag hoort bij de leeftijd van een kind. Om het gedrag van kinderen goed te kunnen interpreteren is het nodig om het gedrag te plaatsen in een ontwikkelingspsychologisch perspectief.

Leerdoelen:

- Deelnemers leren aan de hand van gedragsobservaties in de eigen praktijk een inschatting te maken of het gedrag van een kind overeenstemt met dat wat je van een kind in die bepaalde ontwikkelingsfase mag verwachten.
- Deelnemers leren hun observaties te verwoorden en de belangrijkste conclusie onder woorden brengen.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

B Effectief omgaan met opvallend gedrag

In iedere groep kinderen is een aantal kinderen dat zich, in de ogen van de leidster opvallend gedraagt. Sommige kinderen zijn heel druk, anderen maken moeilijk contact en zijn meer teruggetrokken. De vraag is hoe je als leidster deze kinderen toch op een effectieve manier in de groep blijft betrekken.

Leerdoelen:

- Deelnemers leren het opvallende gedrag van de kinderen in hun groep duidelijk en concreet te omschrijven.
- Deelnemers leren situaties te beschrijven waarin het gedrag in meer of mindere mate voorkomt.
- Deelnemers leren om alternatieven te bedenken om op een effectievere manier met het gedrag van deze kinderen om te gaan.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

C Wat hebben kinderen nodig?

Gedrag van kinderen staat nooit op zichzelf. Het moet altijd begrepen worden vanuit de interactie tussen omgevingsfactoren en kindfactoren. Pedagogische medewerkers moeten in hun dagelijks werk inschattingen maken van de behoeften van kinderen. Pedagogisch medewerkers leren hoe zij in hun dagelijks handelen kunnen inspelen op deze behoeften. Er wordt ook gewerkt aan hoe deze behoeften in de verschillende leeftijdsfasen eruit zien. Bij het gedrag van een kind wordt steeds de vraag gesteld: Een kind doet dit. Wat is de onderliggende behoefte?

Leerdoelen:

- Deelnemers weten welke aspecten in hun eigen houding bijdragen aan een veilig en prettige pedagogische klimaat.
- Deelnemers kunnen aan de hand van pratijksituaties benoemen welke pedagogische interventies zouden kunnen worden toegepast om de situatie te verbeteren.
- Deelnemers kunnen aangeven welke aspecten in de omgeving van kinderen en henzelf invloed heeft op de ontwikkeling.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

D Pedagogisch handelen en vaardigheden van pedagogisch medewerkers in beeld.

Steeds meer kinderdagverblijven willen de kwaliteit van het handelen van de pedagogisch medewerkers meer in beeld krijgen. Dit doen zij o.a. door met hun medewerkers te praten en hen te observeren tijdens het werk in de groep. Steeds vaker is er een wens om deze observatie met video vast te leggen, zodat de observaties gemakkelijker met elkaar gedeeld kunnen worden en ook de kwaliteit letterlijk zichtbaar wordt. Organisaties kunnen zo meer zicht krijgen op hoe datgene wat zij als beleidspunten hebben uiteengezet dat er in de praktijk uitziet. Dit onderdeel is vooral bedoeld voor degenen die verantwoordelijk zijn voor het monitoren en coachen van de kwaliteit van het pedagogisch handelen.

Leerdoelen:

- Deelnemers weten hoe zij m.b.v. video-opnamen het pedagogisch handelen van medewerkers in beeld moeten brengen.
- Deelnemers weten de werkwijze van coaching on the job m.b.v. video te introduceren in het team.
- Deelnemers kunnen een team motiveren om aan deze vorm van coaching deel te nemen.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

E Gedragsmanagement in de groep

In een groep zijn kinderen voortdurend met elkaar in interactie en beïnvloeden zij elkaars gedrag. De pedagogisch medewerkers hebben invloed op dit groepsproces door de manier waarop zij inspelen op de behoeften van kinderen en het gedrag van de kinderen onderling sturen. Methodieken om het gedrag van de kinderen te analyseren en dit gedrag effectief te beïnvloeden staan centraal in deze training.

Leerdoelen:

- Deelnemers leren een inschatting te maken van de belangrijkste basisbehoeften van de kinderen uit hun groep.
- Deelnemers leren aan de hand van het SGG (situatie-gedrag-gevolg) schema een analyse te maken van uitlokkers en versterkers van het gedrag van kinderen.
- Deelnemers leren een analyse te maken van de belangrijkste vaardigheden in het omgaan met opvallend gedrag.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

F Aansturen van pedagogisch medewerkers op het pedagogisch handelen

Na het maken van een observatie, een analyse en het voeren van een coachingsgesprek is het van belang dat pedagogisch medewerkers ook concrete handvatten krijgen om hun gedrag te veranderen. In dit onderdeel leren deelnemers om met de pedagogisch medewerker samen leerdoelen te formuleren en samen een plan van aanpak te maken.

Leerdoelen:

- Deelnemers leren hoe zij effectief feedback kunnen geven aan pedagogisch medewerkers.
- Deelnemers leren hoe zij op een coachende- of meer sturende manier een feedbackgesprek moeten voeren.
- Deelnemers leren hoe zij samen met de medewerkers leerdoelen kunnen opstellen en een plan van aanpak kunnen maken.
- Deelnemers leren hoe zij pedagogisch medewerkers kunnen motiveren om in kleine stappen hun pedagogisch handelen te veranderen.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

2.4. Module 4: Spelenderwijs werken aan ontwikkeling van kinderen

Ontwikkelingsgericht werken en leren van (jonge) kinderen

Bestemd voor: pedagogisch medewerkers

Literatuur & werkmateriaal o.a.

- R. Kohnstamm (2009). Kleine Ontwikkelingspsychologie dl. 1 en 2.
- Pittige Trainingen activiteitenformulier.
- Werkboek Pittige Trainingen: 'Spelenderwijs werken aan ontwikkeling van kinderen'.

3 hoofdonderdelen van de module

A Ontwikkelingspsychologie van 0-12 jaar

Om goed in te kunnen schatten welke activiteiten geschikt zijn om aan te bieden in het kinderdagverblijf en de BSO is het van belang dat pedagogisch medewerkers weten wat kinderen in een bepaalde leeftijdsfasen leuk vinden en wat hun competenties zijn. Hoe verloopt de ontwikkeling van 0 tot 12 jaar en wat betekent dit voor mijn activiteitenaanbod op de groep?

- Deelnemers kunnen voor iedere leeftijdsfase aangeven welke competenties het meest centraal staan.
- Deelnemers kunnen voor iedere leeftijdsfase aangeven wat het activiteitenaanbod zou kunnen zijn.
- Deelnemers leren om de kennis en het aanbod goed onderbouwd te presenteren aan elkaar.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

B Ontwikkeling stimuleren hoe doe je dat?

Om activiteiten te kunnen vormgeven hebben pedagogisch medewerkers naast inhoudelijke kennis ook vaardigheden nodig die ervoor zorgen dat de activiteiten ook goed worden georganiseerd en gepland. Hoe sluit je met je activiteit goed aan op de beleving en competenties van kinderen? Hoe plan en organiseer je zo'n activiteit? Hoe zorg je ervoor dat kinderen met je mee gaan doen? Afhankelijk van de vraag van de deelnemers kunnen de thema ingevuld worden rondom thema's als muziek, dans, drama, natuureducatie.

- Deelnemers leren om in te schatten wat de beleving en de competenties van de kinderen is.
- Deelnemers leren een activiteit goed in elkaar te zetten. Zij kunnen antwoord geven op de Wie, Wat, Hoe, Wat en Waarom vragen?
- Deelnemers kunnen een activiteit op een aantrekkelijke manier introduceren en neerzetten voor collega's en kinderen.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

C Als de ontwikkeling van het kind niet vanzelfsprekend verloopt

Voor de meeste kinderen verloopt de ontwikkeling vanzelf. Het kinderdagverblijf of de BSO is een plek waar pedagogisch medewerkers vaak merken als er iets er dingen opvallen aan het gedrag van kinderen. In dit onderdeel leren pedagogisch medewerkers een inschatting te maken van de risico- en beschermende factoren in de ontwikkeling van kinderen. Er wordt uitgebreid stilgestaan bij de manier waarop

Leerdoelen:

- Deelnemers leren over een aantal veel voorkomende ontwikkelingsstoornissen, zoals hechtingsstoornissen, ADHD en Autismespectrumstoornissen.
- Deelnemers leren welke risico- en beschermende factoren een rol spelen bij het tot stand komen van ontwikkelingsachterstanden of problemen.
- Deelnemers kunnen aan de hand van gedragsobservaties aangeven wat hen opvalt aan het gedrag van een kind.
- Deelnemers leren wat zij binnen hun eigen werksetting kunnen doen om de risicofactoren in de groep te minimaliseren en hoe zij kunnen zorgen voor een zo optimaal mogelijk ontwikkelingsstimulerend klimaat in de groep.
- Deelnemers leren welke vormen van externe ondersteuning zij kunnen krijgen in de begeleiding van kinderen met een ontwikkelingsachterstand.
- Deelnemers kunnen zelf aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

2.5. Module 5: Meer bereiken door ook extern Samen te Werken

Samenwerking met andere collega's, teams en organisaties

Bestemd voor: pedagogisch medewerkers en hun leidinggevenden

Literatuur & werkmateriaal o.a.

- D. Ofman: kernkwadrantenspel.
- Het Teamspel. Thema (Schouten en Nelissen).
- M. Belbin (1998). Teamrollen het op werk. Academic Service.
- A. van Keulen & A. van Beurden (2006). Van alles wat meenemen.
- Werkboek Pittige Trainingen: 'Meer bereiken door ook extern Samen te Werken'.

Vaak komt er zoveel op de pedagogisch medewerkers af dat het soms moeilijk is om de juiste lijnen te bewaren en prioriteiten te stellen in je contacten met externe instanties. Door Samen te gaan Werken zullen er contacten ontstaan met een gezamenlijk doel, namelijk het welbevinden van kinderen en ouders op het kinderdagverblijf. In deze module richten wij ons op kennis en kunde ten aanzien van het communiceren met externen maar ook op gedegen theoretische kennis over de wijze waarop de jeugdhulpverlening is georganiseerd en hoe het nu zit met de privacy van kindgegevens.

5 hoofdonderdelen van de module

A Samenwerken met collega's: 'Ken je eigen kwaliteiten en die van je collega's'.

Tijdens dit onderdeel zullen wij de deelnemers verder onderrichten in de teamrollen van Belbin. Er wordt gewerkt aan kennis betreffende de diverse rollen, wat voor effect dit binnen een team kan hebben en welk voordeel je daar met elkaar uit kunt halen. Met als doel het team en zijn individuele leden zo effectief mogelijk te laten werken, waarbij ieders kwaliteiten ten volle benut worden.

Leerdoelen:

- Deelnemers geven aan wat hun eigen rol is binnen het team.
- Deelnemers geven aan hoe collega's met hen samenwerken.
- Deelnemers geven aan wat kwaliteiten en valkuilen van deze samenwerking is.
- Deelnemers praten op een effectieve manier over de manier waarop zij elkaars kwaliteiten binnen het team kunnen benutten.
- Deelnemers kunnen aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

B Samen Werken met ouders.

In het Samen Werken met ouders werken wij bewust met 2 losse woorden, dit om de deelnemers er op te wijzen dat zij kunnen samen werken met ouders maar ook Samen kunnen Werken. Dit laatste komt naar voren wanneer zowel de ouder als de pedagogisch medewerker een kind iets willen leren, of het gedrag van een kind willen aanpassen. Bij dit onderdeel leren wij de deelnemers hoe ze dit praktisch kunnen aanpakken, waarbij het uiteindelijke doel is dat de taken en verantwoordelijkheden duidelijk gescheiden blijven maar waarbij er wel samen gewerkt wordt aan een gemeenschappelijk doel.

Leerdoelen:

- Deelnemers leren wat hun eigen rol is in de samenwerking met ouders.
- Deelnemers leren wat hun kracht en beperking is in de samenwerking met ouders.
- Deelnemers leren korte handelingsplannen te maken.
- Deelnemers praten op een effectieve manier over de samenwerking met ouders en mogelijke verbeter-/veranderpunten.
- Deelnemers kunnen aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

C Samen Werken met peuterspeelzalen en basisscholen: hoe doe je dat?

In dit onderdeel werken wij aan het vergroten van de deskundigheid van pedagogisch medewerkers, leidinggevenden en kwaliteitsmedewerkers over peuterspeelzalen, VVE-projecten en het primair onderwijs. Hoe werkt een school? Hoe lopen de communicatielijnen? Waar liggen de verantwoordelijkheden? en hoe werkt het met de privacy van de leerling/het kind? Er gewerkt aan gespreksvaardigheden die nodig zijn om op een effectieve manier een gesprek te kunnen voeren met een externe collega's en andere deskundigen over het kind.

Leerdoelen:

- Deelnemers leren wat hun eigen rol is in de samenwerking met peuterspeelzalen &/of scholen.
- Deelnemers leren wat hun kracht en beperking is in de samenwerking met een peuterspeelzaal of school.
- Deelnemers leren communiceren met externe deskundigen.
- Deelnemers praten op een effectieve manier over de samenwerking met scholen en mogelijke verbeter/veranderpunten.
- Deelnemers kunnen aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

D Samenwerken met externe sport en of creatieve clubs: hoe doe je dat?

In het Samen Werken met sport/creatieve clubs werken wij aan het vergroten van de deskundigheid over het verenigingsleven en de organisatie van verenigingen. Hoe werkt een vereniging? Hoe lopen de communicatielijnen? Waar liggen de verantwoordelijkheden? en hoe werkt het met de privacy van de leerling/het kind? Er wordt gewerkt aan gespreksvaardigheden die nodig zijn om op een effectieve manier een gesprek te kunnen voeren met een externe collega's en andere deskundigen over het kind.

Leerdoelen:

- Deelnemers leren wat hun eigen rol is in de samenwerking met diverse clubs.
- Deelnemers leren wat hun kracht en beperking is in de samenwerking met clubs.
- Deelnemers leren communiceren met externe deskundigen.
- Deelnemers praten op een effectieve manier over de samenwerking met clubs en mogelijke verbeter/ veranderpunten.
- Deelnemers kunnen aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

E Samenwerken met anderen, bv. jeugdzorg: hoe doe je dat?

Het Samen Werken rondom een kind dat in aanraking is of is geweest met jeugdzorg vraagt een zekere expertise betreffende de werking van hulp aan kinderen en hun gezin. Tijdens dit onderdeel zullen wij de deelnemers kennis laten maken met de lijnen van hulpverleningsorganisaties binnen en buiten bureau jeugdzorg. Hoe werkt het? Wat komt er bij kijken? Welke contacten mag je aangaan en voor welke contacten heb je expliciet toestemming van de ouders nodig? Hoe zit het met de privacy van het kind? en hoe zit het met de veiligheid van een kind? En wat te doen als je je zorgen maakt? Er wordt gewerkt aan gespreksvaardigheden die nodig zijn om op een effectieve manier een gesprek te kunnen voeren met een externe collega's en andere deskundigen over het kind.

Leerdoelen

- Deelnemers leren hoe de jeugdhulpverlening in Nederland in elkaar steekt.
- Deelnemers leren wat ze wel en niet kunnen doen ten aanzien van hulpverlening voor een kind.
- Deelnemers leren communiceren met externe deskundigen, hulpverleners en verantwoordelijken.
- Deelnemers praten op een effectieve manier over de samenwerking met jeugdzorginstellingen en mogelijke verbeter-/veranderpunten.
- Deelnemers kunnen aangeven waar de eigen ontwikkelpunten liggen.

Bijlagen:

1. Overzicht Pittige Trainingen Opleidingscurriculum Inhoud en Studielasturen.
2. Overzicht Pittige Trainingen Opleidingscurriculum Kosten.
3. Certificaat als afsluiting van de module: een voorbeeld.
4. Lijst van klanten van Pittige Trainingen sinds 2000.

Bijlage 1: Opleidingscurriculum Pittige Trainingen Inhoud en Studielastingsuren

Opleidingscurriculum Pittige Trainingen

	Curriculum onderdeel	Dagdelen training	Uren incl. voorbereiding en certificering	Certificaat & competentiebevestiging door middel van verschillende toetsingen	Totaal aantal uren	Totaal uren per Module
Module I Helder communiceren met...!						
A	Basiscommunicatie pedagogisch medewerkers gebaseerd op de principes van video-interactie begeleiding.	2	8	2	10,0	
B	Praten met kinderen van 4-12 jaar: werken aan gesprekstechnieken vanuit een ontwikkelingspsychologisch perspectief.	2	8	1	9,0	
C	Helder communiceren met ouders in verschillende gespreksituaties.	2	8	1	9,0	
D	Helder communiceren met collega's	2	8	1	9,0	37,0
Module II Weet wat je doet						
A	Pedagogische vaardigheden en kwaliteiten in beeld.	2	8	1	9,0	
B	Meer op 1 lijn: over pedagogische afstemming tussen collega's	2	8	1	9,0	18,0

Module III Meer bereiken door Samen te Werken						
A	Eerst observeren dan interpreteren	2	8	1	9,0	
B	Effectief omgaan met opvallend gedrag	2	8	1	9,0	
C	Wat hebben kinderen nodig?	2	8	1	9,0	
D	Pedagogisch handelen en vaardigheden van pedagogisch medewerkers in beeld.	2	8	1	9,0	
E	Gedragsmanagement in de groep	2	8	1	9,0	
F	Aansturen van pedagogisch medewerkers op het pedagogisch handelen.	2	8	1	9,0	54,0
Module IV Ontwikkelgericht werken en leren met jonge kinderen (spelenderwijs leren)						
A	Ontwikkelingspsychologie van 0-12 jaar	1	4	1	5,0	
B	Ontwikkeling stimuleren hoe doe je dat spelenderwijs?	4	16	2	18,0	
C	Als ontwikkelen niet vanzelf verloopt	2	8	1	9,0	32,0
Module V Meer bereiken door ook extern Samen te Werken						
A	Ken je eigen kwaliteiten en die van je collega's.	1	4	1	5,0	
B	Samenwerken met ouders.	1	4	1	5,0	
C	Samenwerken met basisscholen en sportclubs: hoe doe je dat?	2	8	1	9,0	
E	Samenwerken met anderen, bv. jeugdzorg: hoe doe je dat?	1	4	1	5,0	24,0
Totaal Opleidingsuren bij het volgen van alle 5 modules						165

Bijlage 2: Pittige Trainingen Opleidingscurriculum: Kosten

Opleidingscurriculum Pittige Trainingen

15
deelnemers

Opleidingscurriculum Pittige Trainingen

30
deelnemers

Opleidingscurriculum Pittige Trainingen

100
deelnemers

15 personen per groep	Totaal bedrag per onderdeel en totale Module	Totaal bedrag Module bij 15 personen	Bedrag per deelnemer per Module	Bedrag per uur per deelnemer per Module	30 personen per groep	Totaal bedrag per onderdeel en totale Module	Totaal bedrag Module bij 30 deelnemers	Bedrag per deelnemer per Module	Bedrag per uur per deelnemer per Module	15 personen per groep	Totaal bedrag per onderdeel en totale Module	Totaal bedrag Module bij 100 deelnemers	Bedrag per deelnemer per Module	Bedrag per uur per deelnemer per Module
Module I					Module I					Module I				
A	€ 1.350,00				A	€ 2.250,00				A	€ 2.250,00			
B	€ 2.700,00				B	€ 4.050,00				B	€ 6.300,00			
C	€ 2.700,00				C	€ 4.050,00				C	€ 6.300,00			
D	€ 2.700,00				D	€ 4.050,00				D	€ 6.300,00			
		€ 9.450,00	€ 630,00	€ 17,03			€ 14.400,00	€ 389,19	€ 12,97			€ 21.150,00	€ 571,62	€ 5,72
Module II					Module II					Module II				
A	€ 1.350,00				A	€ 2.250,00				A	€ 2.250,00			
B	€ 1.350,00				B	€ 2.250,00				B	€ 2.250,00			
		€ 2.700,00	€ 180,00	€ 10,00			€ 4.500,00	€ 250,00	€ 8,33			€ 4.500,00	€ 250,00	€ 2,50
Module III					Module III					Module III				
A	€ 1.350,00				A	€ 2.250,00				A	€ 2.250,00			
B	€ 2.700,00				B	€ 4.050,00				B	€ 6.300,00			
C	€ 2.250,00				C	€ 3.150,00				C	€ 3.150,00			
D	€ 2.250,00				D	€ 3.150,00				D	€ 3.150,00			
E	€ 1.800,00				E	€ 3.150,00				E	€ 5.400,00			
F	€ 1.800,00				F	€ 3.150,00				F	€ 5.400,00			
		€ 12.150,00	€ 810,00	€ 15,00			€ 18.900,00	€ 350,00	€ 11,67			€ 25.650,00	€ 475,00	€ 4,75

15 personen per groep	Totaal bedrag per onderdeel en totale Module	Totaal bedrag Module bij 15 personen	Bedrag per deelnemer per Module	Bedrag per uur per deelnemer per Module	30 personen per groep	Totaal bedrag per onderdeel en totale Module	Totaal bedrag Module bij 30 deelnemers	Bedrag per deelnemer per Module	Bedrag per uur per deelnemer per Module	15 personen per groep	Totaal bedrag per onderdeel en totale Module	Totaal bedrag Module bij 100 deelnemers	Bedrag per deelnemer per Module	Bedrag per uur per deelnemer per Module
Module IV					Module IV					Module IV				
A	€ 675,00				A	€ 1.125,00				A	€ 1.125,00			
B	€ 2.700,00				B	€ 4.500,00				B	€ 4.500,00			
C	€ 1.350,00				C	€ 2.250,00				C	€ 2.250,00			
		€ 4.725,00	€ 315,00	€ 9,84			€ 7.875,00	€ 246,09	€ 8,20			€ 7.875,00	€ 246,09	€ 2,46
Inclusief 4 interactieve workshops	€ 1.600,00	€ 6.325,00	€ 197,66	€ 13,18	Inclusief 4 interactieve workshops	€ 1.600,00	€ 9.475,00	€ 296,09	€ 9,87	Inclusief 4 interactieve workshops	€ 1.600,00	€ 9.475,00	€ 296,09	€ 2,96
Module V					Module V					Module V				
A	€ 675,00				A	€ 1.125,00				A	€ 1.125,00			
B	€ 675,00				B	€ 1.125,00				B	€ 1.125,00			
C	€ 1.350,00				C	€ 2.250,00				C	€ 2.250,00			
E	€ 1.125,00				E	€ 2.025,00				E	€ 4.275,00			
		€ 3.825,00	€ 255,00	€ 10,63			€ 6.525,00	€ 271,88	€ 9,06			€ 8.775,00	€ 365,63	€ 3,66
Totaal Opleidingskosten bij het volgen van alle 5 modules met 15 deelnemers		€ 39.175,00	€ 2.611,67	€ 15,83	Totaal Opleidingskosten bij het volgen van alle 5 modules met 30 deelnemers		€ 53.800,00	€ 1.793,33	€ 10,87	Totaal Opleidingskosten bij het volgen van alle 5 modules met 100 deelnemers		€ 69.550,00	€ 695,50	€ 4,22

Certificaat module 1 'Helder communiceren met

Heidi Klarenbeek (22 juli 1966)

heeft de Pittige Trainingen module '*Helder communiceren met ...*' in het kader van de deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers van Stichting Kinderhof met een goed resultaat afgerond.

Leiden, dag-maand- 2010
Trainer: Greet Meesters

In deze module is gewerkt aan de volgende onderdelen:

- A. Basiscommunicatie gebaseerd op de principes van video-interactiebegeleiding*
- B. Praten met kinderen van 4-12 jaar*
- C. Helder communiceren met ouders in verschillende gespreksituaties.*
- D. Helder communiceren met collega's.*

www.pittigetrainingen.nl & www.greetmeesters.nl

Bijlage 4

Opdrachtgevers Pittige Trainingen

- AMC de Kinderkeet
- B4kids Leiden e.o.
- Crèche Teddybear Den Haag
- 't Diemertje Peuterspeelzaal Didam
- Kinderopvang 't Kootertje Haarlem
- Kinderopvang Kwiebus Waddinxveen
- Kinderopvang de Lepelaar
- Kinderdagverblijf de Watergeuzen Leiden
- Kindvak
- Zonnestraaltje BV Roelofarendsveen
- Kern kinderopvang Zoetermeer
- Kindexx Voorschoten
- Pimmetje in Leiden
- Protestants Christelijke Kinderopvang Ede
- Puck en Co Didam
- De Schavuiten te Leiden
- SKDD in Driebergen
- Stichting Kinderhof Aalsmeer
- Stichting Kinderopvang Lelystad
- Stichting Kinderopvang Oegstgeest
- Stichting Kinderopvang Universiteit van Amsterdam
- Stichting Kinderopvang Wassenaar
- Stichting Kinderopvang Zoeterwoude
- Stichting De Blokkentoren te Zutphen
- Stichting Prokino in Amsterdam
- Stichting Welzijnswerk Zutphen
- 2Penselen 2Samen
- 2in de Wolken 2Samen